

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Zabytkowy Wieluń

czas trwania: 5 godzin, typ: piesza, liczba miejsc: 8, stopień trudności:
bardzo łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Wieluń leży w województwie łódzkim na północno-zachodnim skraju Wyżyny Wieluńskiej. Jest miastem powiatowym średniej wielkości, liczy bowiem około 25 tysięcy mieszkańców, ma jednak bardzo bogatą historię.

Początkowo był osadą założoną na początku XIII wieku na skrzyżowaniu szlaków handlowych, wiodących ze Śląska na Ruś oraz z Wielkopolski do Małopolski. Bardzo zyskał na znaczeniu, gdy w roku 1281 przeniesiono do niego siedzibę kasztelanii z pobliskiej Rudy, a dwa lata później uzyskał od Przemysława II prawa miejskie.

Rozwój Wielunia, który w XVI wieku był jednym z najładniejszych polskich miast trwał nieustannie aż do czasów, kiedy w połowie XVII wieku został zniszczony podczas Potopu Szwedzkiego. Już nigdy nie powrócił do dawnej świetności, do czego przyczyniły się nie tylko wojny i przemarsze wojsk (np. w I poł. XVIII w.), ale również epidemie, czy pożary (głównie w XVIII w.).

Ostatnie duże wydarzenie historyczne dotyczące Wielunia miało miejsce 1 września 1939 roku. Tutaj bowiem spadły pierwsze bomby dające początek drugiej wojnie światowej. Na szczęście można dziś obejrzeć sporo zabytków przypominających bogatą przeszłość tego miasta i do obejrzenia kilku z nich serdecznie zapraszam.

Program wycieczki

Wieluń

Drewniany kościół św. Barbary (XVI w.)

Kościół św. Barbary, cmentarny, drewniano-murowany (XVI w.). Kościół ten, zbudowany w 1521 r. do XIX w. był w całości drewniany. Od tego czasu nawa kościoła jest otoczona murem i razem z prezbiterium, które zachowano w pierwotnym stanie jest nakryta gontowym dachem. Od sierpnia roku 2000 jest kościołem parafialnym, jednak obecnie stoi w cieniu znacznie większego współcześnie zbudowanego dla potrzeb parafian kościoła.

51°12'50"N 18°33'33"E | na mapie:A

Wieluń

Zespół klasztorny pobernardyński (ob. Muzeum Ziemi Wieluńskiej)

Zespół klasztorny pobernardyński, barokowy: kościół (obecnie ewangelicki, 1612-1615), przebudowany (1764, 1850). Klasztor (1612-1615), przebudowany (ob. Muzeum Ziemi Wieluńskiej).

51°13'12"N 18°34'03"E | na mapie:B

Wieluń

Dawny klasztor Augustianów

Zespół klasztorny poaugustiański: kościół Bożego Ciała, murowany z cegły, wczesnogotycki (po 1350), przebudowany (1497) i barokizowany (1677). Klasztor (XVI w.).

51°13'16"N 18°34'05"E | na mapie:C

Wieluń

Barokowy zespół klasztorny reformatów (1629-1634)

Zakon Braci Mniejszych, czyli franciszkanie zostali sprowadzeni do Wielunia w roku 1629. W tym samym roku rozpoczęto budowę dla nich klasztoru oraz kościoła. Fundatorami budowy, która zlokalizowana była poza murami miejskimi byli Paweł Niewęglowski, Marcin Wierusz Kowalski, Franciszek Frakstyn oraz Paweł Nieroba. Budowę ukończono w roku 1634. Klasztor był w latach 1645 - 53 schronieniem franciszkanów prześladowanych w Irlandii, a w roku 1655 został splądrowany przez Szwedów. Po Powstaniu Styczniowym zakon zlikwidowano i franciszkanie wrócili do niego dopiero w roku 1920. Podczas II wojny światowej w klasztorze mieściły się koszary SS, a po wojnie był wykorzystywany w celach oświatowych. Ponownie w ręce franciszkanów wrócił w roku 1990. Kościół Zwiastowania NMP jest w stylu barokowym z takimż wyposażeniem. Na sklepieniu nawy polichromie z 1683 r. Obok kościoła od południowej strony stoją osiemnastowieczne figury MB Niepokalanej oraz św. Jana Nepomucena.

51°13'22"N 18°34'13"E | na mapie:D

Wieluń

Dawny klasztor pijarów.

Na zespół składają się klasztor i kościół p.w. św. Józefa. Pijarów sprowadził do Wielunia kasztelan Wojciech Urbański w roku 1684. Był on jednocześnie fundatorem drewnianych budynków klasztornych i Kolegium Pijarskiego. Zabudowania te zostały spalone przez Szwedów podczas wojny północnej. Nowe, murowane budynki kolegium zbudowano w latach 1737-1742. W tym samym czasie zbudowano przyklasztorny kościół św. Józefa. Obiekty były kilka razy trawione przez pożary, a najbardziej przez pierwszy w roku 1795, jednak już w roku 1801 zostały odbudowane. Kościół płonął jeszcze w roku 1858 oraz 1878. Po Powstaniu Styczniowym w roku 1864 klasztor zlikwidowano i od tej pory jego budynki mają świeckie przeznaczenie. Kościół w typie bazyliki jest okazałą z zewnątrz budowlą w stylu barokowym z dwiema wieżami i prezbiterium półkoliście zamkniętym od strony południowej. Wewnątrz polichromie i ołtarze z iluzjonistycznym malarstwem. Znajdują się tu również cenne tablice nagrobkowe z 1531 i 1621 roku oraz herbowe kartusze z pierwszej połowy XVII w przeniesione ze zniszczonej podczas II wojny światowej gotyckiej kolegiaty.

51°13'14"N 18°34'17"E | na mapie:E

Wieluń

Zabytkowy układ urbanistyczny starego miasta

Wieluń, który od roku 1281 był grodem kasztelańskim i wkrótce otrzymał prawa miejskie został w XIV wieku otoczony murami. Teren miasta wewnątrz tych murów zachował swój średniowieczny układ ulic niewiele zmieniony do dziś. Zachowały się również spore fragmenty tych murów wraz z basztami, które po odrestaurowaniu możemy teraz podziwiać.

Przy ul. Podwale stoją baszty "Meczarnia" i "Prochownia", przy ul. Okólnej baszta "Swawola" oraz przy ul. Narutowicza baszta "Skarbczyk". Okazała "Brama Krakowska" z XIV wieku, przebudowana w roku 1591 jest obecnie częścią ratusza dobudowanego do niej w roku 1842. Usytuowana jest przy ul. Krakowskie Przedmieście prowadzącej w stronę Częstochowy. Przy ul. Kaliskiej stoją pozostałości po bramie tej samej nazwy. Większość najważniejszych wieluńskich zabytków stoi wewnątrz dawnych murów miejskich, lub tuż przy nich na zewnątrz.

51°13'15"N 18°34'12"E | na mapie:F

Wieluń

Dawna cerkiew pw. Przenajświętszej Bogarodzicy Maryi

Budynek, w którym mieści się obecnie Wieluński Dom Kultury, ma ciekawą historię. Został wzniesiony w latach 1900-1902 jako cerkiew pod wezwaniem Przenajświętszej Bogarodzicy Maryi i do lat dwudziestych służył prawosławnej społeczności miasta, która po zakończeniu pierwszej wojny światowej była coraz mniej liczna. W roku 1934 Sejmik Wieluński zdecydował o wykupieniu cerkwi, którą rok później, po adaptacji polegającej na usunięciu kopuł wieńczących świątynię, przeznaczono na potrzeby Muzeum Ziemi Wieluńskiej. Działalność muzeum skończyła się wraz z wybuchem drugiej wojny światowej. Od końca wojny aż do obecnych czasów dawna cerkiew pełni już rolę domu kultury.

51°13'06"N 18°34'25"E | na mapie:G

Wieluń Dawny klasztor paulinów

Paulinów sprowadził do Wielunia w roku 1388 książę opolsko-wieluński Władysław Opolczyk, który ufundował również zbudowane wcześniej poza murami miejskimi budynki kościoła św. Mikołaja i szpitala. Zostały one przekazane teraz do użytkowania przez zakonników. Szpital został przeniesiony, a jego zabudowę przeznaczono na klasztor.

W roku 1631 kościół i drewniany budynek klasztorny spłonęły, lecz zostały odbudowane już w stylu barokowym. Kościół odbudowano z zachowaniem wielu gotyckich fragmentów. Klasztor był użytkowany przez paulinów do roku 1819, kiedy został przekazany bernardynkom, zajmującym wcześniej budynki klasztorne mieszczące obecnie Muzeum Ziemi Wieluńskiej.

Nieliczni paulini zostali przeniesieni wówczas na Jasną Górę w Częstochowie. Aktualnie w wyposażeniu kościoła znajdują się bogato wyposażone późnobarokowe ołtarze, a także trzy zachowane gotyckie portale. Budynek klasztorny posiada kolebkowo-krzyżowe sklepienie.

51°13'03"N 18°34'23"E | na mapie:H

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): gorofil, mafi_87, marekpic, gorofil, WWAT, WWAT, gorofil, WWAT

Trasa dodana przez: gorofil

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
środa 02 października 2024 06:54:29